

неговите герои са млади и около тях се завърта драматургичното действие. Най-често те не очакват нищо от бъдещето, а първоначалната им енергия се заменя от апатията на безцелно преживените години. В Чеховите пиеси времето минава сякаш *покрай* събитията. За руския писател няма по-жестоко нещо от монотонно противящите делници, в които нищо не се случва, в които доминират скуката и еснафството. Именно през тази сивота на битието се изследват взаимоотношенията между персонажите и на преден план излиза ценностното в тях. Много рядко обект на писателското внимание е историческото време. То се подразбира, но се отразява върху съществуването на човека. Не на последно място по значение са Чеховите финали и тяхната мнима незавършеност. Зрителят решава за себе си какво ще се случи с героите и дълго след края на представлението мисли за съдбата им. В този смисъл се извежда мотивът за завръщането и за повторното заминаване.

Опирачки се на тези теоретични положения, нека видим как хронотопът присъства в драмата на Вапцаров. Ето рамката, в която се развива действието на пиесата: „Голяма стая в къщата на Попови. В средата маса с албури и вази. Във всеки тъгъл – високи масички и върху тях статуи от различни големини. Стените са украсени с много картини, подредени с вкус. Мебелите – богати и нови. Вляво на сцената – врата. В дъното – широка двукрила врата. Тя е отворена и през нея се вижда веранда. Встрани – отляво – статуя, изобразяваща старец с приведена глава, превит, смазан, той носи на гърба си тежко бреме. Вдясно – картина, която представлява бурно море. Още по-встрани – големи прозорци, чиито пердeta са вдигнати. През тях се вижда градина с цъфнали дървета. На около триста метра – висок бетонен фабричен комин. В стаята е светло пролетно утро. На сцената е Лилия, облечена в бяла рокля. Тя е измокрена от утринната роса до глезните и унесено подрежда цветя. Веднага след вдигането на завесата влиза Елена Попова в утринна рокля, малко неподходяща за годините ѝ.”⁴

Този обширен текст носи много информация както за пространството, така и за времето в пиесата. Първото нещо, на което авторът явно е акцентирал, е *показността* – тя се набива на очи. Стаята е голяма; в нея предметите са много – количеството е подчертано чрез множественото число: вази, албури, картини, статуи. Символиката на този декор е събрана в два негови атрибута: картината, изобразяваща бурно море, и статуята на старец, напомнящ за „Мислителят“ на Роден. Тук се потвърждава тезата на Ю. Лотман за функцията на статуетката, в случая – на скулптурата. Тя е обект на размисъл и за персонажите, и за зрителите. По-нататък става ясно защо е там и какъв е нейният смисъл. Бурното море загатва за предстоящите беди, които ще сполетят семейството; скулптурата е знак за тежкото бреме, което главният герой е носил на плещите си, и отново ще трябва да понесе.